

En gård i Lyngå - Bondesholm

Man kommer ikke bare lige forbi Bondesholm. Gården ligger for enden af en lang snoet grusvej igennem et dejligt stykke skov og sluttende med en allé af gamle træer. Gårdens marker grænser op til Vitten sogn.

Ingrid, der bor på gården i dag fortæller, at det var hendes bedstefar Mads Pedersen, der købte gården i 1910.

Mads Pedersen var først i 1910 på den ret nye Ødum Landbrugsskole og var blevet inspireret til at tage på en tur sydpå til Tyskland. Han kom til Hohen nær Halle i det østlige Tyskland, hos familien Bunge. Mads Pedersen rejste tilbage til Lyngå og købte Bondesholm og stiftede familie.

Forbindelsen sydpå blev opretholdt, idet en søn fra familien Bunge kom på Bondesholm og lærte om dansk landbrug.

Kontakten imellem de 2 familier blev opretholdt med rejser begge veje og flittig brevveksling. I 1927 var Ingrids mor (Else Pedersen) på besøg på gården i Tyskland, hvilket var meget usædvanligt dengang.

Under og efter 2 verdenskrig var det svært at opretholde forbindelsen, men det skete at der slap et brev igennem cencuren. I 1945 kom østtyskland under russisk herredømme med lukning af grænserne, men efter murens fald kom der gang i kontakten igen. Og senest ved Peders Skødts død har der været besøg fra Tyskland.

Bondesholm har oprindeligt ligget inde i Lyngå, præcis hvor ved man ikke. Men allerede i 1779 bliver gården flyttet ud på sin nuværende placering med tilhørende jord samlet omkring gården. Dette var meget tidlig i udskiftningen af sognets jorde. Gården var dog stadigvæk fæstegård under Frisenborg, hvilket den er indtil 1859, da ejeren Peder Jensen Bonde køber gården fri for 7.000 tusind rigsdaler - svarende til 14.000 kr.

Mads Pedersen var ivrig kvægavler og havde i mange år opdræt af stude og mælkeproduktion. Jeg tror at studeavlen var det, der interesserede ham mest. Han var tit på togrejse til marsklandet i Tyskland og betragtede landskabet undervejs.

Fra togvinduet så han et hus han syntes om, og i toget lavede han en tegning der kom til at danne grundlag for stuehuset på Bondesholm. Huset ligner ikke andre stuehuse på egnen, men er meget markant i sin udformning. Murermesteren har sikkert syntes godt om huset, da der i Hadsten bliver opført et hus magen til det i Lyngå. Huset hører til Hadsten højskole og er forstanderbolig.

Jeg har mødt Mads Pedersen en gang i høsten 1963, hvor jeg arbejdede på maskinstationen og var ude at høste med selvbindere på Bondesholm. Da vi var godt i gang kom Mads Pedersen med gevær og jagttaske. Vi stoppede og hans spørgsmål var, om vi havde set nogen ræve. Om han fik skudt noget, kan jeg ikke huske.

Mads Pedersen står med geværet under armen og hunden kigger på ham.

Men der er ingen tvivl om jagt interesserede ham meget og skoven og engen, der hørte til gården var ham meget kær, hvilket resulterede i at Mads Pedersen søgte om og fik lov til at blive begravet på en skråning i skoven med udsigt over engen. Jorden er indviet og hans kone Johanne og sønnen Bonde ligger også begravet i skoven. Sidst er barnebarnet Peder Skødt Pedersen også blevet begravet i den indviede jord.

Ejeren i dag er Ingrid Kjærs søn og datter.

Af Herluf Nydam